



చార్ లెన్ హచ్చిన్ ఆకు ముద్రపద్ధతునుని అద్భుత  
వశ్యులు అమెరికా దేశమందు అంతకును ముగిసిది చెడియున్నది.  
దశమంశరము, ప్రేమ, అమాంశర, సాహసము, దలగురని నల  
వదర్శనము. మొదటి భాగము చూపబడును. యూనివర్సిటీ  
మిస్టర్, అందు గా మాంట్రా ఫిక్ అనునది కూడ ప్రచురింప  
బడును.



# గాంధీ మహాత్ముని విడుదల

## డిశంబరు నెలలో జరుగును

ఆరేండ్ల శిక్షలో శ్రేష్ఠభాగము రద్దు పరచిరి.

గాంధీ మహాత్ముని విధింపబడిన ఆరు ఏండ్ల శిక్షలోను యిదివరకు మహాత్ముడనుభవించినది గాక మిగిలినదానిని దొరతనమువారు రద్దుపరచిరి. మహాత్ముని డిశంబరు నెల నాటికి వదలెదరు" అని లాహోరు నేషను పత్రిక ప్రకటించెను.

## అఖిలభారత హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనము

నవ్యానంధు (జనరలు బాడీ) సమావేశము ఈ నెల 24 వ తేదీని కాకినాడలో జరుగును

ఉద్యోగుల ఎన్నికలు చేయబడును

ఈ నెల 24వ తేదీని కాకినాడలో పురపంచమున అఖిల భారత హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనము సమావేశం (జనరలు బాడీ) సభ జరుగును. ఉద్యోగుల ఎన్నిక లాసభలో చేయబడును. సభ్యులను అఖిల సభను సాక్షాత్తు 12వేల ప్రాతిభులని కాకినాడ హిందీ ప్రచార కార్యాలయమునండి శ్రీయంత దినక హి సత్యవారాధన గారు మాట్లాడుతూ తెలిపారు.

## రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

దావరిమండలసభను జరుపుట అనవసరము ఈ నెల 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3.30 గంటలకు రాజమండ్రి పరిసరమున తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. "ధిల్లీ తీర్మానమును పరిశీలించిన పిమ్మట గోదావరిమండలసభను జరుపుట అనవసరము" తీర్మాన ముసభలో సామోదించబడినది కార్యదర్శి మాట్లాడునానెను.

## ఎరవాడ చెరసాలలో ఒక థై దీని హత్య చేయుట

చెరసాల ఓవరుసీర్లపై కేసు విచారణ జయిలరు రీమగారిసాక్ష్యము (పూనా - సెప్టెంబరు 20)

"ఆగష్టు నెల 31 వ తేదీ ఉదయమున నేను చెరసాలలో అన్ని వార్డులను తిరుగుచుండగా వార్డు 4 రూలు గారు నావద్దకువచ్చి ఒక వార్డులో థైదీ అని పేరుతోను చూపుచున్నారని చెప్పెను. అందువలన నేనచటికివెళ్లగా థైదీ అంటున్నది తిరుగుచుండెను. నీసే అని పేరుతోను చూపుచున్నానని నేనడిచితిని. మీరు గొర్రెగోళము జతగవలెనని కోరినచో గండర గోళము జతగవని ఆ థైదీ చెప్పెను. నేనా థైదీని కొట్టులాపెట్టి తాళమువేసి 7 సంవత్సరములు వెళ్లితిని. అచట పరియ్యే థైదీ తిరుగుచుండెను ఒకనిని చూచితిని. నేను వానితో మాట్లాడుచుండగా మద్రాసుకు సన్నచేసెను. ఆ థైదీయను భావము వాడెనునని. నేనడచుచుండెను స్వంతిపిరి. నూపర్మంటును భావము కొట్టుచూచు వరకును నాకేమియును భావము లేదు. మొట్టమొదట అన్ని కొట్టినను తాళములువేసి నేననునూపర్మంటును అటుండి వదలిపోతిని. భయమున నన్ను కొట్టివచ్చుచు కేటలువేయగా నవటికివచ్చిన ఒకసార్లు అందరను నూడ మా వెంటనేవచ్చిరి. అప్పుడు నాకేంకను తలదిమ్మ వదలలేదు అప్పుడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలయందు 1. ఒక భయపడి పారిపోయెనని ఎవరోచెప్పి చెట్టిగాన భయపడినవందని తెల్లపెట్టెనని నేను ఉత్తరప్రదేశ్ పిమ్మట నేను మధ్యాహ్నము 12-1 గంటల వదువను వరకు వావార్డుకు వెళ్లితిని అప్పటికి మద్రాసుకును, ఇమంబత్తుకును తగిలిన గాయములకు టెక్టురీ. కొట్టట జరిగిన పిమ్మట 7-8 సంవత్సరముల వరకు నన్ను దారిలో నూపర్మంటును మొదటిసారి చూచితిని రెండవసారి.

3 సంవత్సరముల కొట్టులా మద్రాసుకు వచ్చి కొట్టుచున్నచో చూచితిని. మద్రాసుకు వచ్చిన తరువాత కొట్టుకొట్టుచు చూచితిని. ఒకటి కొట్టుకొట్టుచు చూడలేదు. మొదటిసారి నేనును నూపర్మంటును భావము కొట్టుకున్నప్పుడు చట రెండు మువ్వలు ముక్కిమీ యెంటిమి, రెండవసారి కొట్టుకొట్టుచు ముగియువరకును నుమారు ఏకగ్రంథేనై నేనచటనుంటిని. నూపర్మంటు తొలిసారి ఆచటకువచ్చి వెళ్లి మరల అగంటకు మరల వచ్చెను ఆ పును నుమంబత్తుకు కొట్టుకొట్టుచుండెరి. పిమ్మట భావము కొట్టుకొట్టింది. నేను నూపర్మంటుతో వార్డుకు ముక్కివరకును వెళ్లి మరల 10 మువ్వలలోనే తిరిగి 3 సంవత్సరముల వారకును వెళ్లితిని" అని జయి అను సాక్ష్యము చెప్పెను.

### జయరాంధాసు సాక్ష్యము

"నేను భారతీయుడను హిందూ మతమునాడను గాని నాకు వర్తించునందు నయ్యకములేను నేను స్టేటుమెంటు నియమములను జయిలరు నూపర్మంటు సాక్షాత్తు కడకు వచ్చినపుడు నేను కొన్ని సంవత్సరములు తెలిపితిని. పోలీసు నూపర్మంటుతో నేనేమియును చెప్పలేదు. నేను అసహాయుడని గాన నిరంకంబే నేమియును చెప్పెను." అని జయరాంధాసు అను సాక్షి ఖండితీ తెలిపెను.

మీరు స్టేటుమెంటులో తెలుపు సంతకములను పూర్తిగా ప్రకటించుటకు నేను యాసాక్షితో మొదటనే చెప్పితిని" పోలీసు నూపర్మంటు నడిపెను.

వార్డురూలు గారిని ఫిర్యాదీలు సాక్షి గారానించుటకు వాయిదావేయబడినది. యీలాగాను వార్డురూలకు గానిగానూ నిచ్చెను. అతడిపుడెచట నిక నిండు ముగియెను తెలియలేదు (అ. వె).

## నాభా సత్యాగ్రహము

అకాలీ బలెలరాక

17, 18 తేదీలలో చిన్నచిన్న అకాలీ బలెలు జయిలరు రాగా నాభా సంస్థానము నైనులు వారిని మాయము ప్రకారము తిరిగివేసి, జయిలరు గురువారము సంస్థానమువారిచే. అచటి మహాంతను సంస్థానమువారిచే నియమించిరి. అచటవార్డురూలు కనుచున్న వ్యయమునూడ సంస్థానమువారిచే ధరించుచున్నార. ప్రభుత్వసంఘ కార్యసంఘసభ్యుల నొకనిని బ్రంధక సంఘ సభ్యులను చూగిని మరొకరినిగూడ జయిలరులో ఆరెట్టుచేసిరి (అ. వె.)

## అవసరమునభ

## కాంగ్రెసు నాయకులింకను డిల్లీలోనే యున్నారు

అ. బా. కాం. కార్యసంఘమున మార్పులు జరుగలేదు

కాననోల్లంఘన ఉపసంఘమునకు 5000 రూపాయలను హిందూ మహమ్మదీయ ఉపసంఘమునకు 5000 ను అ. భా. కాం. కార్యసంఘమువారి నగిరి.

(ధిల్లీ సెప్టెంబరు 20)

కాంగ్రెసు నాయకులలో చాలమంది యింకను ఢిల్లీలోనేయున్నారు. భిలాఫతు, కాంగ్రెసు, జమతుకు సంఘముల కార్యసంఘసభలు జరిగినది.

మహాసభ ముగియగానే అ. భా. కాం. కార్యసంఘ సభ్యుల ఎన్నికలు జరుగుట ఆచారమైయున్నది గాని యిది అవసరసభ యగుటచే కార్యసంఘము నిపుడువరకు క్రొత్తగా ఎన్నుకొనలేదు. కాకినాడలో మహాసభ డిశంబరు నెలలో జరుగువరకును యిప్పటి సభ్యులే కార్యనిర్వహణము సాగించుచుండెదరు.

### ప్రచారమునకు విరాళములు

కాననోల్లంఘన ప్రచారమును సాగించుట కాకపంఘమువారికి 5000 రూపాయలను హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి ప్రచారము చేయుట కా ఉపసంఘమునకు 5000 రూపాయలు నొసంగుట అ. భా. కాం. సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

## ఫటావానురర్దు చేయుట

అ. భా. భిలాఫతు సంఘసభయును, అ. భా. జమతుకు ఈ లేమాసంఘసభయును యింకను ఢిల్లీలో జరుగుచున్నాయున్నది. కాననగభులకు వెళ్ల నూడెదను ఫటావాను రద్దుపరచుటనుసూచి జమయితు సభవారు ఆలోచించుచున్నారు.

### స్వరాజ్యపక్షసభ

20 వ తేదీ ఉదయమున ఢిల్లీలో స్వరాజ్యపక్షమువారి సభజరిగినది. ఇకముందు షూరవలంబింపవలసిన పద్ధతినూర్చి యింకను గరి అగు ఏర్పాటుజరుగవలెనవారు 20 వ తేదీ సాయంత్రము ఢిల్లీలోని ప్రకటనమును జేయబాలక పోయిరి తెలిపినది.

### నాయకులు వెళ్లుట

20 వ తేదీ రాత్రి ఢిల్లీలోను దామగారు ఢిల్లీ నుండి కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. 21 వ తేదీ ఉదయమున మాలానా మహమ్మదాలీగారు ఆలీపురుఖు బయలుదేరి వెళ్లిరి. (అ. వె.)

## హైదరాబాదు నైజాముగారు హిందూపత్రికనుబహిష్కరించుట

పత్రికా సుసాదకునితో సంభాషణము నెయింతు నివాసునింగుగారి వ్యాసములను ప్రకటించుటయే కారణము కావచ్చును హైదరాబాదు నైజాము సంస్థానములోని హిందూ పత్రికను రాసీయ నూడెదని ఆశ్రయస్థము వారాజ్ఞా పించుటను సూచి మాచిలేఖరి హిందూపత్రికా సంపాదకుని ప్రశ్నించెను.

"నెయింతు నివాసునింగుగారు వ్రాసిన వ్యాసములను కొన్నిటినిమేము మాపత్రికలో ప్రకటించితిమి. అందువలన నే ఆ దొరతనవారుమాపత్రికనుబహిష్కరించినప్పటినునుచున్నది. ఆవ్యాసములనుసూచి వానిని చదివినవారి కందరికిని బాగుగా తెలిసియు యున్నది. హైదరాబాదు సంస్థానమును సూచి ఆ వ్యాసములలో నిష్పక్షాంతముగా చర్చించబడినది. మంచి ఏర్పాటులున్నట్లు ప్రకటించుచుట తప్పదులను చూపుచు పింగు గారా వ్యాసములను వ్రాసిరి. ఆ వ్యాసములకుసూచి అనుబంధమును ప్రకటించుటకును పలువురు వ్రాసిన లేఖలను నూడ హిందూపత్రికలో ప్రకటించితిమి. పింగుగారు సుప్రసిద్ధుడగు చిలేఖరిగాని అసామర్థుడను ఉచితజ్ఞుల నెరుగనివాడునూడ. చిలేఖరుడేపు పత్రికల వారిచేత నూడ సామోదించబడుచున్నట్టి వ్యాసములను వ్రాయవారు భారతీయులలో నివాసునింగుగారి లొక్కరే యని నూడ తోచుచున్నది. పింగుగారు వ్యయముగా చూచినపిమ్మటనే ఆవ్యాసములను వ్రాసిరి. పింగుగారు హైదరాబాదులో నున్నపుడు సంస్థానమువారు పింగుగారిని గౌరవించి ఆతిథ్య మొసంగి అన్ని సదుపాయములను నూడచేసిరి.

పింగుగారివ్యాసములలోని విషయములు తెల్లడియగుట నుచూచి సంస్థాన ప్రభుత్వమువారు సహింస లేక పోయిరి యు అందువలన నే ఆ విషయములు సత్యములని నిరవచుచున్న దనియు యాబహిష్కరణపు ఉత్తరవుకల సుప్రస్తుతుగుచున్నది.

హిందూపత్రికకు నివాసునింగుగారి భావములయందు గాని పింగుగారి సాక్షిపించినవారి భావముల యందుగాని ఎట్టి పాక్షికమునులేదు. ఆభావములకు పింగుగారి వాద్యము. చర్చకలిగినపుడు రెండుపక్షముల వాదములను నూడ హిందూ పత్రికలో ప్రకటించుటకు చుండునెడ ననుటకు హిందూపత్రికా పాతకులే సాక్షులు. హిందూపత్రిక సంపాదకీయ వ్యాసములంబి విమర్శలెన్నడును ఉచితజ్ఞులకు విరుద్ధముగాను అవసర కార్యముగను పత్రికాధికారుల మర్యాద నతికమించియును నువ్వనుట ఎల్లరెంగి యుండిననూడ సంస్థాన ప్రభుత్వము వారిట్టి ఉత్తరవును చేయుటకు ఇట్టివారి ఆకురతయే తెల్లడియగుచున్నది. ప్రభాభిప్రాయములకు వారుభిలు చూపుచున్నట్లు గుచున్నది. మరుగుతరచులెని వారాందోళన పడెదదగినట్టియు తెల్లడియైన తమ కథనములు లోకులని వారు భయపడి పిల్లయు విషయములేయును నిజముగా లేకున్నచో అనిషయములను పత్రికలో ప్రకటించెదలరు వారు కల్పద్రవదనెల వానికి వారల సరియగు ప్రత్యుత్తరముల నీయనూడెద? వారు ప్రత్యుత్తరమును పంపకున్నను వారి పక్షమున నీ కలుపురు హిందూ పత్రికకు ఇదివరకే వ్రాసియున్నారగాన వారు తమ కార్యములను కప్పిపుచ్చుకలెని కోరుచున్నారనియు యీ ఉత్తరవులకు సూహించుటలసి వచ్చుచున్నది. ఇప్పుడు యీ సంస్థానము

కోయిలమ్మ 20 నెలలవయస్సులో ఉన్నప్పుడు, కాశ్మీరు  
మిల్లంబు కోరికనుండి తొందరపడి వనిని వదలి వెళ్లిపోయింది.  
వీరు తిరిగి వనిని కనుగొనలేకపోయింది, ఎట్టి పరమార్థం లేక  
యే వారందరూ తిరిగి వనిని కనుగొనలేకపోయింది. మామూలు పరిస్థితులు  
గలవాని మున్నగు.



# ఉక్కు పరిశ్రమలకు రక్షణము

దిగుమతివస్తులు, అధికసహాయము  
సూచించబడుట

టారిఫుబోర్డు విచారణ

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్వకల్యాణ సభ)

కలెక్టర్, పెన్షెంబరు 19 :—ఈ దినమున టారిఫుబోర్డు వారు తిరిగి సమావేశమై, భారతదేశమున స్టీలు కార్పొరేషన్ పరిశ్రమలకు పరిశ్రమలను గురించియు, వాగ్ నిర్మాణ పరిశ్రమలకు ఈ దేశమున బలపరచి అభివృద్ధి చేయబడునను, ఉక్కు పరిశ్రమలకు పరిశ్రమల సభివృద్ధి చేయబడునను నూటికి 88 1/3 వాస దిగుమతి రక్షణపన్ను విధింపరచెననియు గోరుదు ఆర్. సి. కండిటంగారు చాల ముఖ్యమగు సాక్ష్యము నొసగి, కీర్త్య వాడు విరన్ ఆంధ్ర స్టీలుకర్మాగారముల కంపెనీయందీయన మానే జింగు డ్రాక్టర్లు. ఈ కంపెనీపక్షమున నొసగుబడిన ప్రాంతముల మగు వాజ్యాలమునం దిట్లు వెలుపలదేను. ఈ కంపెనీవారు ఇచ్చును, ఉక్కు, కార్పొరేషన్లకు తయారుచేయుచుండును. స్టీలు కార్పొరేషన్లు (రైల్వేలనుబంధించినవి) లోలో మెట్టే కారణము వాగ్ నిర్మాణ లండన్ లి వివిధ భాగములను తయారు చేయుట యం దింపెనని రెక్కల ప్రతిభయు లాసయ్యున్నాడు. స్టీలు కార్పొరేషన్ పరిశ్రమ ఈ దేశమున నిటీవలే ప్రారంభింపబడుటచే నూతనమై ది. ఈ దేశమున దిగుమతిచేయు పరిశ్రమలకు కంపెనీలలో మాదియైతి. ఈ దేశమున దిగుమతిచేయు ఇ. వి. రైల్వేవారిని, బి. సి. సి. రైల్వేవారిని కల ఒక కర్మాగారమున గలదు. మిగిలిన కంపెనీలవారు గాఢమైన సామగ్రిని విదేశములనుండి దిగుమతి చేసికొనెదరు. మా కంపెనీ వారి కి. కవరకు యంత్రాలనుమైన పదునాల్గు లక్షల రూపాయలకు వైగా పెట్టించిరి ఈ కంపెనీ విదేశీయ దిగుమతులలో తీరమగు పోటీకి నిలబడలేక పయ్యున్నది. అంతిమాగ ఈ కంపెనీవారు తమకు కవరకు ముడిపదార్థములలో వాడెను అన్నిటిని విదేశములనుండి దిగుమతి చేయబడినవచ్చుటచే నది పరిమిత గొప్పవస్తువు. ఈ కంపెనీవారు దిగుమతి చేయు కిగ్గు ఇచ్చుననై నూటికి 10 వాసము ఇతర పదార్థములపై 15 వాసము దిగుమతి కన్ను చెల్లించెనని నమ్ముచున్నది. అటుచే నీకంపెనీవారు తయారుచేయువస్తువులపై నూటికి 20 వాసము కన్ను చెల్లించెంతో అంతిమముల మరుచున్నది. ఈ వస్తువులను సరాసరి విదేశములనుండి దిగుమతిచేసినవో నూటికి 15 వాసము కన్ను చెల్లించెననియున్నది. రైల్వేలు తాము దిగుమతిచేయు వస్తువులన్నిటి పైను సగటున నూటికి 10 వాసము కన్ను చెల్లించుచుండును. దిగుమతిచేయుటకు వాగ్ నిర్మాణ, ఈ దేశీయ కర్మాగారముల వాగ్ నిర్మాణ పరిశ్రమలకు వెలిపినయెడల వారు తీసికొనరు. రైల్వేకంపెనీలవారే ఈ వస్తువుల సభియగోనువారు. వారి తక్కువవరకు ఇతర ప్రదేశమునండి వస్తువులు కొరకునుపుడు, అట్టివరకు మేము నూడ వస్తువులను విక్రయించిననే గాని వారు వైకోనరు. ఆధారము మే మెనుగియెడల మాకట్టి ప్రతిభమును లభింపజాలదు. ఇట్టిపరిస్థితులలో నీదేశమున ఉక్కుయంత్రాలను జీవించుటకు గాని స్టీలుకార్పొరేషన్ పరిశ్రమ అభివృద్ధిచేయుటకు గాని నీలలేదు ఉక్కుపరిశ్రమయందు స్టీలుకార్పొరేషన్ వక్రము చాల ముఖ్యమై భాగము. దేశీయ పారిశ్రామికభివృద్ధికి చాలమువస్తువు ది. స్టీలు కార్పొరేషన్ లు రైల్వేలను గురించిన కర్మాగారముల చాల ఎక్కువ భాగమును కొన్ని రకముల కార్పొరేషన్ లు గలదున్న 1 కి 100 లును అతడు అధికమునకును నూడ విక్రయించుటను. సామాన్యముగ మాఫాక్టరీయందు నెల 1 కి 200 టన్నుల సరకు తయారుచేయుగలము. కాని సగటున నెల 1 కి 12 టన్నుల వాగ్ నిర్మాణ మే ము తయారుచేయుము. ఆర్థిక లేపోవుటచే ఇందులకు కారణము. ప్రస్తుతము విదేశమునకే చాలమది అర్జున పు పున్నాడు. అందుచే విదేశమునండి దిగుమతిచేయుట స్టీలుకార్పొరేషన్ లన్నిటిపైను నూటికి 88 1/3 వాసము రక్షణపన్నును విధింపరచెననియును, దిగుమతిచేయుట ఉక్కుసామగ్రియొక్క వివిధభాగములను దీనిని కర్మపక్షమునలెననియు, రైల్వేకంపెనీలవారుగూడ తమ దిగుమతిలకు యావధిమరు కు వస్తువులన్నియును జేయవలెననియు, 1 నియమల ప్రస్తుత కర్మపక్ష ప్రతిభలకు ఫలితముల నివారించుటకు గాను అధికసహాయము ముగ్గురలె నియు ఈ కంపెనీవారు గోరుచు న్నారు. ఈ దేశమున వాగ్ నిర్మాణ పరిశ్రమలకు స్థిరమగు పు వాడులపై స్థాపించ

కలెక్షన్ యెడల స్టీలు కార్పొరేషన్ పరిశ్రమగూడ రక్షణను కర్మపక్షమున ఉపసరము అట్లుగానియెడల ఈ దేశమున వాగ్ నిర్మాణ పరిశ్రమ యనియెడల, వివిధభాగముల నన్నిటిని విదేశములనుండి దిగుమతిచేసి వానినిపుట సరికొన్నటువంటి యధికమునుండజాలరు. ప్రతికొత్తవాగ్ నిర్మాణము 2 టన్నుల స్టీలుకార్పొరేషన్లనుపరము. భారతదేశ రైల్వేలకు ఈ పరిశ్రమ యెంత అవశ్యకమో దీనినిట్టి యూహించుచున్నాము. ఆధ్యక్షుండు ప్రస్తుత రైల్వేలను గురించి మండిగా రిట్లు చెలిపి. కంపెనీవారు కర్మపక్షము విరాళము 8 1/2 లక్షలు. నాల్గులక్షలు డివైడ్డు ఇతరరూపముల 2 లక్షలు. మొత్త 14 1/2 లక్షల మూలధనము నీకంపెనీవారు పెట్టించిరి. ఈ కంపెనీ 1920 లో నొప్పుబడియెడ 1922 లో పని ప్రారంభించెను. ఆర్థికరైల్వే మిగిలిన కంపెనీ భాగస్వాములందరూ భారతీయులే. నూటికి 20 వాసము భారము ఆధ్యక్షుండు మిగిలిన వారు దిగుమతి చేయు పిగ్గుఇచ్చుననై నూటికి 10 వాసము కన్ను చెల్లించుచుండిననై, ఇతర వస్తువుల దిగుమతిపై నూటికి 15 వాసము కన్ను చెల్లించుచుండిననై ఇందులకు కలెక్షన్ ఫలితములు ఈ పరిశ్రమపై నూటికి 20 వాసము కన్ను చెల్లించిననై దియో నట్టి వియెనీయు తయారుచేసిన వస్తువులకు సరాసరి దిగుమతిచేసిన యెడల నూటికి 15 వాసము కన్ను చెల్లించుటతో సరిపోవుచున్నదని యు చెలిపిరి. ఇందు మిగిలిన వాడు మేము. సా:—మాకు కర్మపక్షము, ముడిపదార్థములలో వృధాపోవు మొత్తమును కొడ వేర్చి లెక్కించి నూటికి 20 వాసము కన్ను చెల్లించుననై నూటికి 20 వాసము కన్ను చెల్లించుననై “పాటు పోవుట” అధికము. మా మూలధనము 14 లక్షలుగా తీసికొని ఈ అంచనాచేతిము. ఈ దిగుమతి పన్నుమాకు చాల ప్రతిబంధముగనున్నదని నడిపిన యెడల వస్తువులనుండి దిగుమతి పన్ను ఒక్కదానివలన మాత్రమే మాకు నూటికి 20 వాస భారము గలుగుటలేదు. సి లీ కా ఇ టు క రా ట్టు ఆధ్యక్షుండు:—సి లీ కా ఇ టు క రా ట్టు, మీరు దిగుమతిచేయు వస్తువులపట్టిలో చెలిపిరి. ఇది ఈ దేశముననే తయారుచేయు లదుచున్నా. సా:—మాయద్యోగము, ఈ దేశమున తయారుచేయు లదిన సి లీ కా ఇ టు క రా ట్టుల నుండగించుటకు సులభముయ్యును. ఈ ప్రక్రియను గలది విధిపించుచున్నాడు ఈ ఇటలీయ తయారుచేయు వస్తువులు ఇదిగలది దిగుమతిచేసినవారము. కాని ఈ దేశమున తయారుచేయుటకు మన్ను అవకాశము వున్నది మాయద్యోగము నిట్టికి విమోచకమిది. మాకు మంధిరకము ఇటలీయగలదెను. ఈ దేశమున జేయబడువానిని నువయోగించుటకు మాయద్యోగము చాల ప్రాతిభూత్యమును వాడుచున్నాడు ఆధ్యక్షుండు:—మేము విచారించినంతవరకు చక్రము లీ దేశమున తయారు చేయబడుటలేదు. సా:—చక్రముయొక్క మధ్యభాగములు మేము చుట్టునుండు పట్టణములకు, పట్టణ లీ దేశముననే చక్రముల కవర్చుచు చున్నది. ఆధ్యక్షుండు:—చక్రములకు ప్రత్యేకమగు మంధిరము ఉక్కుకావలయునా? సా:—ఇటలీ కర్మపక్షముగాని చక్రములకు గావలెను. స్టీలుకార్పొరేషన్లకు ప్రత్యేకముగ గాని చక్రములతో గలదిగాని దిగుమతిచేయువస్తువుల యంత్రములతో కమానుకులేము దిగుమతిపన్ను చెల్లించలెను. అదనముగ పన్ను విధించుట రైల్వే సామగ్రియందు ప్రత్యేక ప్రత్యేక భాగములు చేరువేరగా గావలెననివియెడల మేము తయారుచేయగలము. వానిని దిగుమతి చేయుటకు కారణము గల్గించుటలేదు. వేర్వేరు భాగముల తయారుచేయుటకు మా కర్మాగారములందు మంధిరములనుగలవు కలెక్టరుగారుగారి, వానినివియోజనముగాని యంత్రాలను నిర్మించుట కను వ్యయముకంటే, కలెక్టరుగారు ఒక అండ్ నీర్వాహు జేయబడు తక్కువ వ్యయముగను. ఆధ్యక్షుండు:—కలెక్టరు 150 మైల్లదూరమున నున్న కంపెనీవారు ప్రత్యేక భాగములను విడిచిగా సరఫరా చేయుట తక్కువవరకు అందెనని కలెక్షనరు. సా:—తక్కువమే సరఫరా చేయవలెనని నమ్మియెడల మాత్ర మెక్కువ సదుపాయము అందజాలవు. మిగిలిన వియోజనము లన్నిటియందును సౌకర్యములం దెట్టి కర్మాగారమునలేదు. మేము వస్తువులను తయారుచేసిన వస్తువుల విక్రయించెను. వారు ప్రత్యేక భాగములను విడిచిగా విక్రయించెదరు.

ఆధ్యక్షుండు:—ప్రస్తుత రైల్వేలనుగల పరిస్థితులందు మీరు నీదేశమున కలెక్టరుగారు కలెక్టరుగారు వస్తువులను సరఫరా: సా:—పంపలేము. ఆధ్యక్షుండు:—ఇది గొప్ప ఇబ్బందియే. సా:—ఆధ్యక్షుండు. రైల్వేలకు చుట్టూ పరిస్థితి నందు పరిస్థితిపించుచున్నాము. మేము కలెక్టరుగారు వస్తువులను ఎక్కువ గలకే తగిన యెడల మాభావాద్వారము వస్తువులను వానిని తీసికొని వెళ్లి నిలువ యెంచు సులభమేదదు. ఎంతవరకు మాకు వస్తువుల కట్టిగిరా తీసుకొనెను. మాకు చాలమిచ్చిచ్చి అభ్యుదయించుటచే మాకు వస్తువులవెలకు సరఫరాచేయవలెననియున్నది. మేము వస్తువులను ఇంచుమించు అంటి భరియను విక్రయించుచున్నాము. సా:—దిగుమతిచేయుటకు సరకుయొక్కధరలే మీరు సరఫరాచేయుట అంతకు తక్కువధరకు సరఫరాచేయగలరా? సా:—మాకు గిట్టింపుఅయినయెడల దిగుమతిపరకు కంటే తక్కువధరకు సరఫరాచేయదు. మేము కలెక్టరుగారు చక్రములను చాలనుంధిరమైనవి. విదేశములనుండి దిగుమతిచేయబడిన ప్రత్యేక చక్రముల సరిపోవులవు. కాని వేర్వేరు, వేర్వేరు చక్రములు చక్రగానుండుటచే మావ్యాపారములకు ప్ర. బంధము గలుగుచున్నది. ఆధ్యక్షుండు:—ప్రారంభమున ఉన్న 1 కి 98 ల వాసము కన్ను చెల్లించునని మీరు చెలిపిరి ఉన్న 1 కి 80 ల వాసము కన్ను చెల్లించునని మీరు చెలిపిరి ఇంకొక కంపెనీవారు చెలిపిరి. ఇది వేర్వేరుగా కారణమేమి? మీ రక్కడకొనెదరా? సా:—ప్రారంభమున ఉన్న కర్మపక్షమున కొనెదము. కి 90 మేము సగటున చెల్లించువెల. ఇంకొకటే తక్కువ భవదొరగదని నిర్ణయమునకుకొని ఈధరకు కొనుచున్నాము. ఛాండెలియారు కర్మపక్షమునకి మిక్కిలి ప్రాచుర్యము:—అన్నివ్యాపారముల ఇంటికి కొన్ని కొన్ని చెలిపోవును. ఛాండెలియొక్క వైకోగ వాల్లు లేక వియెనీయులకుంటే వైకోగ కలము నిలువదు. మేముగారు రక్షణపన్ను అంగీకరించిన యెడల, తరువాత నూతనముగ ప్రారంభించబడిన కంపెనీలకు కొన్ని వస్తువులందును, కాని కొంతకాలము గడచినతరువాత వా రెక్కువలాభము నందగలరు. ఆధ్యక్షుండు:—మూలధనముపై నూటికి 15 వాసము లాభముండ వలెనని మీరు సూచించుచున్నారు. ఇట్టిలాభములకు ప్రాచీయమైనది తప్పు నీదేశమున వైకోగముల ప్రారంభించుటకు తగినంత మూలధనము చేయగలవని దీనినిట్టి అర్థమగుచున్నది. కేవల పరిశ్రమభివృద్ధి ప్రస్తుతము సాధ్యముగానిని ఇందులకు జోనుచున్నది. సా:—పరిశ్రమ ఇయ్యవలెనని దృఢవిశ్వాసముననే దప్పు ప్రాంతము చిన్న చిన్న పరిశ్రమలందు తమ భవము పెట్టించరు. కర్మపక్షమున కర్మపక్షమున పండిట్:—గత జ. కవరకుండి జానువరము 200 ము, ది కర్మపక్షమును నియమించితి. వీరికి జీతముల మాత్ర ముండుచుంటివి. ఆర్థిక లేపోవుటచే వాగ్ నిర్మాణ పరిశ్రమ కలెక్టరుగారు. ఆధ్యక్షుండు:—కేవలమును నీదేశ కర్మపక్షము నెచ్చుచుండి లెచ్చుచున్నారా? సా:—మెదలమోల్దార్చుక అట్టిగనుండి పిలవించితి. కాని ఎప్పుడు ఈ ప్రాంతములలోనివారికి కొంతకొంత అటు నొసగి పక్షలలో నియమించుచున్నాము. ఇందు మోల్దార్చును ఉక్కు మోల్దార్చులకు తయారుచేయుట కర్మపక్ష కాలమువరకు మలేదు. వాల్లు లేక ఆరునెలల కిచ్చి జీతముపొవును. ఆధ్యక్షుండు:—సామాన్యముగ మీ కంపెనీయందు కర్మపక్షము ఎంతయుండును. సా:—కొంత కర్మపక్షమును కప్పుదు. వాదాపునూటి 80 వాసము నుండును. ఆధ్యక్షుండు:—కర్మపక్షమును కర్మపక్షముయందు ఎక్కువ అభివృద్ధి గావించుట కళిగారు:—రక్షణము నొసగుటచే, ప్రస్తుతమున్న అంతకుమేల్లు తొలగిండు. సా:—స్టీలు కార్పొరేషన్ పరిశ్రమలేది వియోజనమునందలి భాగము పోయినను ప్రత్యేక భాగమును అవచ్చుటకు దొంగ లేదు. ఇది దేశమున కర్మపక్షమునకు పరిశ్రమ అన్నిటికి మూలాధారమైనది దీనికి రక్షణమునొసగివలెననియు, ఈ పరిశ్రమ స్థాపించునంతకంటే నెలకొల్పి వాలో సరిపోవుకొనుటకు నీలలేదు. విన్ కార్పొరేషన్ ప్రాంతముపరిచిన అవశ్యకతను తీర్చాలను. కా:—ఎంతకప్పుడును నైను అంగీకరించి దీనిని రక్షించ వలెనని మీరు చెలిపిరి? సా:—వ్యాపారమును కొంతవస్తువును భరించియెను దీనికి రక్షణము నొసగుటలేదు. ఈ పరిశ్రమ ఈ దేశమునకు క్రొత్త మేముగారు రక్షణము తాత్కాలికముగా మాత్రమే. ఈ దేశములకు తరఫీ జరుగు, అవధియును సుపాని. పరిచియున్నది. ఇందుకు భవమునరము

కా:— ప్రభుత్వమునాడు మీరు ఆర్థిక సహాయమును  
మొనర్చి ననుకొనుదు. అప్పుడు కావలసినదంతయు సరఫరా చేసి  
లిఖితము మీరు పూరి చేయుగారా?  
సా:— కొంతవరకు పూరి చేయులను.  
కా:— 1920 వలెనే వాణిజ్యము చురుకుగా నుండిరి.  
అప్పుడు మీరు ఈ కంపెనీని స్థాపించితిరి.  
సా:— చురుకుగా నున్న మరుసటి తర్జిమాననే ధన  
బాహుబలమునకు ముందుగా. కాని అట్లు జరుగలేదు. అందుకు  
కారణము ప్రభుత్వము కూడ ఎరుకొనెను.  
కా:— ప్రభుత్వంపైను కమిషన్లను వర్తకమునకు  
పూను ఏర్పాదుకొనుట లాభదాయకముగారా?  
సా:— వర్తక సుభములు తయారు చేసినంత పెద్ద మొ  
త్తము మీరు ప్రభుత్వంపైను వారు తయారు చేయలేదు. వా  
ణిజ్య సంఘములతో పోటీ చేయలేదు. మాకంపెనీ యందలి కాన్స్టెం  
గులు వాగెడల నిర్మాణమున కవకాశము బదులున్నది  
కాన్స్టెంగుల ధరలు పెరిగెను. వాగెడల ధరలు కూడ పెరి  
గెను. వాగెడల అన్ని భాగముల ధరలు పెరిగినవో  
కొనుచున్న చాలా ఎక్కువ ధరలను భరించలేక యుండును.  
కా:— ధరలను కల్పించుటకు ఏమి చేశారు?  
సా:— ధనవానికి అగినంతవరకు నొసగుటకు కనిపింపి అర్థ  
మొదలై ధరలను నూటికి 15 వలె కల్పించితిమి. పెద్ద  
మొత్తములను కొనితీసి తయారు చేసిన యెడల వ్యయము ఎక్కువను  
తెలుపుచున్నాను.  
కా:— ప్రభుత్వ ఆర్థిక కార్యముల భారతీయ పరిశ్రమల నె.త  
రకు దీనివలె?  
సా:— సరియగు సవకారములు నొసగునెడల భారతీ  
య కర్షకులు చాలాభాగము కష్టము చేయగలరు. మా కర్షకులకు  
స్వామ్యమును ధరల నొసగెను. మా పరిశ్రమల నెక్కువకేసు  
వీలగును. ఇతరులు కూడ పరిశ్రమలను నెక్కువకేసు  
కా:— మీరు రక్షణమును చెందుచున్నామనిగా నూచిం  
చితిరి  
సా:— కష్టమును గు కష్టమును ఆర్థిక స  
హాయమును, నేను నూచించితిని. ఈ రెంటిని ఆలించితిరి రక్ష  
ణము నొసగలేదు.  
కా:— ఆర్థిక సహాయము నొసగుటకు ధన మెట్లు దొరుకును.  
సా:— ప్రభుత్వమునాడు నెక్కువకేసు.

కా:— మూలధనము చేకూరుట ముందముగానున్నది  
గదా పుట్టుకు లాభముతో సంక్రమించి ధనస్థానములు  
తమ ధనమును పెంచుచున్నారు? వారి కిది విధమున నెక్కువ  
కేసు వచ్చుచున్నది.  
సా:— కేసులందు నూటికి 10 వలె లాభముకల్పి  
నను చాలముది ధనస్థానములు అర్జించుచున్నారు.  
(గివ్వాలాగారికి ప్రత్యుత్తరమునకును) మేము ప్రభుత్వ  
సామగ్రిని తయారు చేయుటయందు ప్రత్యేక పరిశ్రమ చేయగో  
రు మన్నాము.  
దిగుమతిపన్ను, ఆర్థిక సహాయము  
గి:— నూటికి ఎంత మొత్తము రక్షణ గావలెనని మీరు  
తలచెదరు.  
సా:— దిగుమతిపన్ను నూటికి 20 వలె సవ  
కరించవలెనని మనోరంజ. స్ట్రీట్ లా స్ట్రీట్ లా పై దిగుమతి నూ. 15  
వలె సవకరించవలెనని మనోరంజ. అందుచేత వానిపై  
నిక నూటికి 5 వలె సవకరించవలెనని మనోరంజ.  
గి:— మీరు రక్షణమును గోరుచున్న ప్రభుత్వము దేశము  
నకు గావలసిన మొత్తములో స్వామ్యమును భాగమును మీరు సర  
ఫరా చేయగలరని నిరూపించవలసి యున్నది.  
సా:— నిజమే. కాని ఈ ప్రక్రియను దేశభివృద్ధికి అత్య  
వశ్యమైన దానిగా రక్షణ మొనగవలెనని గోరుచున్నాము.  
గి:— ఆర్థిక సహాయమును కూడ నెక్కువకేసు గోరుచు  
న్నారా?  
సా:— కర్షకులను కొనుగోలు నెక్కువకేసు పడ  
కుండ నుండుటగాను అట్లుగోరుచున్నాను. రక్షణ మొత్తము  
నంతను ఆర్థిక సహాయమునకు నెక్కువకేసు నొసగవలెనని  
మాధనగారు:— సంపూర్ణముగా దిగుమతి చేయబడు  
కర్షకులపైనే ఆధారపడియుండు యంత్రములను మీ రెండల  
కు ప్రారంభించితిరి?  
సా:— మాకు సలహాకొనుచు ఎక్కువకేసు అమెరికాకే  
యము. ప్రభుత్వమునాడు మిగిలినవికల్పముల సరిగ్గా తెలియలేదు.  
ఈ దేశమున పిన్నవనముతో తయారు చేయబడు కర్షకులను  
ఎక్కువకేసు అందుచే మేము దిగుమతి చేయబడు పద్ధతము  
లనే యుపయోగించుచున్నాము. తనయెడల యీ ప్రక్రియను యాపి  
చేసికొనవలసి వచ్చును. తిరిగి కుక వారమున నివారణను గొనును.

అలహాబాదు వార్తలు  
అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమునాడు పద్మవతి లక్ష్మి దేవి.  
లా. ఫా. సీ. గారు రిటైరుమగుచున్నది. తిరిగి యాదేశమునకు రా  
రనియు తెలియుచున్నది.  
కాన్సుల్ జె. కె. లా. జి. లి. ఇన్స్టిట్యూటును గురి  
చేయుచున్న యం. సి. చక్రవర్తి గారికి డాక్టర్ ఆఫ్ లెజిస్లేషన్ అను  
విద్యను నలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమునాడు గొనుగిరి.  
అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయపు పట్టాభిషేక సమావేశము  
నవంబరు 24 వ తేదీన జరుగును.  
వలసపోయిన భారతీయుల యూ. గ. యే. ముముల  
మరువకుడు!  
బనారసీదాస్ చతుర్వేదిగారి హెచ్చరిక  
అలహాబాదు పత్రికాధికారుల సుభము నెదుట సుపర్య  
సించుచు బ్రెజిడెంట్ సీదాస్ చతుర్వేదిగారు వారమున కొకటి  
రెండుపుటలైనను 2,145,849 మంది నలహాబాదు భారతీయుల  
యొక్క యేమముల విచారణపై ప్రత్యేకించవలెననియు, కలహా  
బాదు భారతీయుల కొక ప్రత్యేక సంఘమున, ప్రత్యేక పత్రిక  
యొక స్వేచ్ఛవలెననియు, తామే పత్రికాధికారులయినవో  
కూడకే ప్రత్యేక కార్య సంఘములను ప్రకటించియుండి  
వార మనియు, వీలయినవో కలహాబాదు భారతీయుల విష  
యము తెలుపుట కొక వార్తాసంఘము స్వేచ్ఛవలెననియు తెలిపి

కైవల్య నవనీతము

టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సమన్వితము  
క. వేంకటరామ శ్రీ విద్యానందనాథ విరచితము.  
ఈ వేదాంత గ్రంథమును అందఱు చదువుటకు వలెగా  
ఉండు అనేక పాఠ్యాంశములు దృష్టాంతములు కలిగియుండుచి  
చేత ౧౦౦౦ (౧ వేల) గ్రంథములు విక్రయింపబడినవి. ౧ భాగము  
కలిగియుండు ౨-౦-౦, ౨ భాగము (అచ్చులొన్నది.)  
ఆంధ్రపద పారిజాతము:— తెలుగు, దీక్ష సరి ౧౦౦౦  
పుట కలిగియుండు 3-౦-౦, కబుర్తాకరము. బ. సీతారామా  
చార్యులది ౧౦-౦-౦, సంఖ్యాధికారము ప్రకాశక:— కాశ్మీరీయ  
పరిభాషాపద నిఘంటువు ౧౦-౦-౦, ఆర్య విద్యాసహస్యము  
(వచనము) ౧౦-౦-౦  
యోగాభ్యాసదర్శనము:— శ్రీ జానకి ౧౦-౧౦-౦  
లైబ్రరీ యడిషక్ ౧-౪-౦.  
ముప్పదియైదు ముద్రుల చరిత్ర:— ఆంధ్ర  
దేశమునందు, వితరణ, కౌర్య, ధైర్య, పరాక్రమములందు ప్రఖ్యాతి  
గాంచిన ముద్రులయొక్క చరిత్రము. వారిని గూర్చి చెప్పిన రత్న  
ములంటి చాటుపద్యములు దాదాపు ౨౦౦ గలవు. ౦-౧౦-౦  
భక్తవిజయము ధనాల దేవదాసుగారిది ౧-౦-౦ బ్రహ్మసూ  
త్రార్థ కల్పవల్లి. సాంధ్రభిక్ ౨-౦-౦.  
తైత్తిరీయ స్మార్త బ్రాహ్మణ

సిత్యోకర్తాష్టకము

సన్మర్యాదప్రయోగము అట్లుయెందు రు. అ. కిల్లాక  
యెందు రు. ౨-౦-౦. గ్రంథమున గల విషయములు: పీఠిక  
యందు:— ౪ వేదములు, ఉపవేదములు, మండంగములు వీని  
యొక్క వివరణము ౪౦ సంసారములు, వానియర్థము, వివరణము  
మొదలగునవి గలవు. ధర్మశాస్త్రమునకు ఆర్యశాస్త్రమునకు  
సంబంధించిన విషయములన్నియు దాదాపు ౧౦౦ పుటల పీఠిక  
యందు వర్ణించియున్నాము. గ్రంథమునందు గల విషయములు:  
౧. స్నానవిధి, ౨. సంధ్యావందనము, ౩. బ్రహ్మచారులు  
చేయవలసిన అగ్ని కార్యము, ౪. గృహస్థులు చేయవలసిన ఔషా  
ధము, ౫. బ్రహ్మయజ్ఞము, ౬. వైశ్యదేవతము, ౭. ర. వోధా  
యన సూత్రోక్త పురుషసూక్త విధాన దేవతార్చనవ్యయము  
అతిథిపూజ, ౧౦. ప్రాయశ్చిత్త పాపము, ౧౧. స్థావరపాక  
విధి ౧౨. సముద్రస్నానవిధి, ౧౩. కురుధ్యానము, ౧౪.  
సూర్యోపస్థానవిధి, ౧౫. గ్రహణహోమములు, ౧౬. అత్త  
యజ్ఞము, ౧౭. విభురవైశ్యదేవతము, ౧౮. ప్రాయశ్చిత్త పాప  
ము, ౨౦. స్థావరపాక పరిధాన ప్రాయశ్చిత్తము, ౨౧. అ. అ.  
సమస్త పక్షిహోమవిధులు, ౨౩. ౨౪. ఆ సూర్యగణపతి, ౨౫  
విక, రామ, కృష్ణ, విష్ణు, శివహోమములు మొదలగు ౪౪  
విషయములు గలవు.  
౪౦౦౦ గ్రంథము విక్రయము విక్రయింపబడినది.  
క. మూర్తిగండేయశర్మ, కీల్ సాకంపోస్టు, మదరాసు.  
ప్రచురము అచ్చు, యెందుల భారత భాగవత రామాయ  
నాది సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథము లన్నియు లభించును.

మీరు వెజిటాల్ సబ్బును ఉపయోగించితిరా?  
లేకపోయిన, యిప్పుడే ఉపయోగించుకు ప్రారంభించు.  
తెలుపు, పరిశుభ్రత, శుభ్రము, మున్నగువాటికి పేరు పోయినది.  
వైద్యులు పరిశుభ్రము, తెలుపు, సువాసనలేనట్టి సబ్బునే వాడవలె నని సలహా నిచ్చుటకు జై ప్రియం దుంచుకొనుడు.  
ఉప్పనీటిలో కూడ నురుగు ధారాళముగా వచ్చును.  
ధరలకు యితర వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:  
The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.  
నయముగా దొరకు యిదే మాదిరి సబ్బులను వాడుటను మానుడు.  
(1)  
ప రీ త్త కు ని ల చి ఖ్యా తి గా ం చి న  
శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0  
పూ త ని  
వైద్యోగములకు దివ్యావధము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0  
ఈ వైద్యోగము

897  
వర్ ఆండుకో, ఏలూరు,  
పురమాషీ పనులు పోకరపనులు చేయునట్టి  
వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి  
1842 మొదట తెలిసికొనుడు.  
బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పందెపు లోటాలు ఎట్టి మాది  
రిలో నైనను అర్జరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి  
యిచ్చెదము. సీమవెండికి బంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.  
రూ. 10 ఎత్తు ముగ్గులను రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తుకు 1-12-0,  
చొక్కను అంకెకువైక ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొక్కన విక్రయింపబడును.  
ఉచ్చిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ,  
నగలవ రకులు 28 చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.  
(2)





కలకత్తా, మే 20:— బలకత్తానండి రాత్రి సీబ్యూర్న్ నౌకపై  
పయనముచేయుట జేయుటకుగా నొక కంపెనీ ఏర్పాటుచేయు  
టకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని “ కామర్స్ ” పత్రిక  
దౌత్యమున్నది.

నాడుకులము నరించుటయుండు (తదితేకమునకును అర్హక  
చిత్తులార్పించుచుండును. ఇదిరజేకములకు నాడుకులేమన  
న, పరిపాలనము నడచుచుండునుగాని ప్రజాస్వామ్య రజేకములకు  
నాడుకులు అత్యవసరము. ప్రజాస్వామ్యమున, నాయకులు  
తమరకు తాముగ నేర్పడువారు కారు, ప్రజలపై పెన్నుకొన  
జనుదురు. ఎన్నుకొనబడుటచే, నాయకులస్థితిమరలక వచ్చును  
చున్నది. మనచే పెన్నుకొనబడిన వానిని  
అనునరించుట కచ్చముగదోచును. ఏదాయు



Apply To,  
The Business Directory Co.,  
Kanara Press Buildings,  
15, Angappa Naick Street, MADRAS.

అలనాదారు, సుప్రసిద్ధుడు కవి:—ఎరుదుమాన్ద అనీ, ఎ  
గ్గముకారు కొలదికాలముతో బండను చదివి మానదగ్గ పం  
మునందు సస్యముగ నితామి పడుచు ననియు ప్రస్తుతము అంతరి  
ప్రాచ్యమున నితామి కాధికారిగ మున్న మార్గము నరే ఎద్దిను  
ఎల్లొగుటను గారు, నారిస్థా మున భారతదేశమును విమానవి  
ధికారిగ నియమింపబడుననియు “హెమన్త” పత్రికకు చదియ  
చున్నది.

# ఆంధ్ర ప్రదేశ్

సెప్టెంబరు 21-వ తేది

శుక్రవారము

## గ్రామ జీవితము

—o—

ఇంగ్లండు, కరిశ్రమలతో చాలదూగుచున్నను ఆర్థిక సమస్యను సాధించజాలక బోయినది. ఇది పాటులు లేనివారి సంఖ్య నానాటికి పెరుగుచున్నది. ధనవంతులు కొందఱెక్కడు ధనికులయినను, బిడ వారలపై నానాటికి దుర్భరమగుచున్నది. దారిద్ర్య నివారణమును సాధించుమార్గములే, ఇంగ్లండు పరిశీలించుచున్నది. కలుపుకు కలుసుచునల గావించు చున్నారు. మరల మాల్యాసియను సిద్ధాంతము ప్రబలమగుచున్నట్లు, వార్త లనుబెంచుచున్నవి. ఈ సిద్ధాంతము ప్రకారము జనములను తగ్గించుట ముఖ్యము. ఇట్టి కృత్రిమపు ఏర్పాటులవలన, లాభముకన్న, నష్టమే యధికమగును. అపాయకర మును, సీతీ బాహ్యమునకు అభ్యాసములు ప్రబల మగును. ప్రకృతి త్రోవ నడ్డగించుటవలన, నివారించ దలచిన బాధలకన్న నెక్కుడు దురవస్థలుఘటిల్ల వచ్చును. సర్ విలియమ్ బివర్డి అను శాస్త్రజ్ఞుడు, మాల్యాసియను సిద్ధాంతము నమలులో బెట్టుట పాడిగాదని యిటీవల యవస్థపించెను. ఇక నవలం బించదగిన మార్గమేమి? లాయడుబార్జిగా డిటివల సి డివయమై ప్రసంగించుచు, ఇంగ్లండు మరల వ్యవసాయమును చేపట్టవలయునని బోధించిరి. పరి శ్రమలలో కెల్ల వ్యవసాయ ముత్రమమని తేలు చున్నది. ఇటులనే యంత్రపరిశ్రమలు గాక, ప్రతి వారికిని సులభ జీవనోపాయము నొసగుచు, వారి స్వేచ్ఛను కాపాడెడి గృహకరిశ్రమలే, ఆర్థిక సమస్యను కట్టడించగలుగును. యంత్రపరిశ్రమ లలో మునిగి తేలిన ఇంగ్లండు, వారి విఫలత గను గొని, నేడు మరల వెనుకటి జీవనోపాయములను చేపట్ట దలచుచున్నది. లాయడుబార్జిగారు దెలిపి యిటుల, ఇంగ్లండు జీవితము పారిశ్రామిక స్థలములలో గుమిగుమిచున్నది. పల్లెటూళ్లు పదిలివేయబడు చున్నవి. అట్టిసితి మారి, ప్రజలు పల్లెటూళ్లయందే తమ జీవితము నెక్కడుగ గడుపుట శ్రేయస్కర మని లాయడుబార్జిగారు రుద్దోధించుచున్నారు.

లాయడుబార్జిగారికి నగరముల యనుభవము మిగుల గలదు. కాని, వ్యవసాయము వేల్పుగ్రామముల జూచినపుడు వారి హృదయ ముప్పొంగెను. అక్కడి నదులును పర్వతములును, భూములును వారికి నేత్రకర్మము గావించెను. ఇవి యెప్పుడో యాహ్లా దము ముగిందర, లండనునగర మొకటి సౌఖ్యము కొర గా, దని వారికి దోచెను. పల్లెటూళ్లలోని యా నదులు తమతమ గ్రామములను విడచి, నగర ములకు పోవుచున్నాయి. యంత్రశాలలలో సులభ జీవనము దొరకునని వీ రాశించుచున్నారు. కనుల కందవగు ప్రకృతిసౌందర్యమును విడనాడి, పొగ చేతను, దుర్వాసలువులచేతను నిండియుండెడి యంత్ర శాలలలో జీవనము గడుపుచున్నారు. ఇందు నలన, ప్రజల ఆర్థికస్థితి యా చక్కబడుటలేదు. గ్రామములు నిర్మాణవ్యయై శిథిలమగుచున్నవి. చేతికరిశ్రమలు నశించుచున్నవి. వ్యవసాయము ఉపేక్షించబడుచున్నది. నగరములలో ప్రజల అనా రోగ్యము వృద్ధియగుచున్నది. అన్నివిధములను

ప్రజలు వెతల గాంచుచున్నారు. యంత్రశాలల వలన గలిగెడి నష్టమును రస్కినుమహాశయుడు చాలకాలము క్రిందటనే కనుల గొనటల వరించెను. కాని వారి హితమునకు ఇంగ్లండు పెడచెవిని బెట్టెను. లాయడు బార్జిబోలు ఆధునిక రాజ్యాంగ వేత్త లిప్పుడేపుడే సత్యమును గ్రహించ మొదలిడిరి. లాయడు బార్జిగారు సూచించినట్లు గ్రామజీవితము నందు సంపూర్ణత గలదు. ప్రజలకు గావలసిన యిక్కరలు గ్రామమునందే దీరగలవు. సామాన్య జీవితావధరములకు గ్రామము వెలుపలకు బో నక్కరలేదు. ప్రతిగ్రామమును నిండు కళతో వెల గుచున్నచో, దేశసౌభాగ్య మెంత యుత్కృష్టస్థితి యందుండనో యూహించవచ్చును. గ్రామ పున ర్నిర్మాణమే, ఇంగ్లండు నెదుర్కొనిన ప్రధాన సమస్య యని లాయడు బార్జిగారు భావించుట వింత గాదు. ఇంగ్లండు తన గ్రామజీవితమును పునరుద్ధ రించుకొననియెడల, ఊణగతిజెందును. ఇంగ్లండున కన్నన, హిందూ దేశమునందు గ్రామ పునరుద్ధా రణ మత్యవసర మని దెలుపనవసరము లేదు.

హిందూ దేశమునకు అనాది నుండియు గ్రామమే, బునాదియై బరగెను. జీవితప్రవా హము గ్రామముల నుండి నగరములకు ప్రవహించెను గాని, నగరముల నుండి గ్రామములకు ప్రవహించలేదు. ప్రతిగ్రామమును అన్యోహాయ ముచేక్షించక తనపై తా నాధారపడి యుండెడిది. అవసరమగు వృత్తులన్నియు గ్రామము లందు వెలుచు గ్రామ జీవితమును సౌఖ్యదా యకము గావించుచుండెను. ఆధునిక కరిశ్రమలలో, గ్రామజీవితము శిథిలమై గ్రామములు తమ శక్తి కోల్పోవ బోవును. నగరజీవితము కృత్రిమశోభతో వెలుగుచున్నను, గ్రామముల కది తోడ్పడుటకు మారుగ వానిని విరూపము గావించ దొడంగెను. సాశ్వాత్య దేశములందు వలె హిందూదేశము నందును, యంత్రశాలలు పలువిధములగు అనర ములకు కారణమగుచు, గ్రామజీవితమును నష్ట పరుచుచున్నవి. ఆర్థిక సమస్యను సంక్షిప్తముగావించు చున్నవి. గ్రామ పరిశ్రమలను విధ్వంస మొనర్చు చున్నవి కార్మిక స్వాతంత్ర్యము నవహరించుచు, కార్మికులకును యంత్రశాలాధి కారులకును వైష మ్యము బెంచుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముని సందేశము గూడ, గ్రామ పునర్నిర్మాణమునే ప్రధానముగ బోధించుచున్నది స్వరాజ్యసిద్ధికియే సాధనమని దెలుపుచున్నది. ప్రతిగ్రామమును తన విద్యుత్ తాను పోషించుకొనుచు, తన తగు పుల ను తాను పరిష్కరించుకొనుచు, తనకు గావలసిన యిక్కరలను తాను దీర్చి కొనుచు వ్యవసాయ వృత్తివలన ఆహారమునకును వడుకుట నేయటల వలన కట్టుకొను వస్త్రములకును కొరత లేకుండ జూచుకొనుచు, మెలగుచుండు నెడల స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షమగుట కెట్టి యభ్యంత రముండదు. ప్రతిగ్రామమునందును నిర్మాణకార్య క్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచు గ్రామ జీవిత మును బ్రకాశింప జేయుచో, హిందూదేశపు భావి భాగ్యోదయము గూర్చి విచారించ నవసరముండదు. గాంధీమహాత్ముని యాదర్శములు ఉన్నాడ జనితము లనియు, భ్రాంతి ఫణితము లనియు నిందించినవారు నేడు లాయడు బార్జిగారు గూడ అట్టి గోర్కెలనే గోరుచున్నారని గ్రహించుట మేలు. సాశ్వాత్య పారిశ్రామిక విధానము, ప్రజలసౌఖ్యమును పెం పొందించును సంగతి కల్లయియున్నది. సాశ్వాత్య దేశములందును, గ్రామములపై నను, భూమి పైను దృష్టి మరలుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో హిందూ దేశమును సాశ్వాత్య పద్ధతులలో జయప్రదముగ

నడిపించుటకు సాధ్యమగునా? ప్రజలు, ప్రభుత్వ ములును, ముఖ్యముగ యోచించవలసిన ప్రశ్న యిదియే.

గ్రామ పునరుద్ధాతణము కొరకు పాటుబడు టకు వేనకువేలు దేశభక్తులిప్పుడు గావలసియు న్నారు. చేతినిండవని లేదనివగ చెడివారి క్కార్యమును సాధించబూనిన చాలును. ఏగ్రామము వారా గ్రామమునందే నిలచి పాటుబడవచ్చును. ఇందుకు తగిన విధానము నొకదాని నేర్పరచి, కాంగ్రెసు సంఘములు కార్యాచరణను పురికొల్పుచో, స్వరా జ్యము త్వరితో సమీపించును. గ్రామసంఘములు, పంచాయతులను నెలకొల్పవచ్చును. జాతీయపాఠశాల నుస్థాపించ వచ్చును. కద్దరును తయారు జేయింప వచ్చును. చేతి పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహ మొసగవ చ్చును. గ్రామమునందు సంఘీభావమును పురికొల్ప వచ్చును హిందూ మహమ్మదీయాది కలహముల కవ కాళము లేకుండ జూడవచ్చును. నగరములలో జేరి ఎన్నిసభల జేసినను, క్రయోజన మంతగ నుండదు. గ్రామజీవితము చక్కబడదు. కాంగ్రెసు సభవా రెప్పటికప్పుడు ఏదో తగాదాను పరిష్కరింపవలసి వచ్చుచున్నది గాని, పునర్నిర్మాణ సమస్య గూర్చి బాగుగ నాలోచించుటకు ఏలుగలుగుట లేదు. తీవ్రస్వభావముగల తీర్మానములపై మక్కువగల వారికి, శ్రద్ధతో నిర్వహించదగిన నిర్మాణ కార్య క్రమము రుచించుటలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమము యొక్క నిజలాభములను గ్రహించునెడల, ప్రజలు దానిని విడువజాలరు. ఇందుకు తగు ఏర్పాటు లవ సరము. నిరంతర కార్యోత్సాహ మవసరము. ప్రజ లలో విశ్వాసము బుట్టించుటకు, వారికి స్వసామర్థ్య మును పెంపొందించుటయే మార్గము. స్వశక్తి వికసించుకొనిదియు, ప్రజలకు స్వరాజ్యసౌభావము గలుగుచుండును. ఇక్కార్యమునకు ఓరిమియు శ్రద్ధయు నవసరమయినను, శాశ్వతలాభ మిందు వలననే చేకూరును. ప్రజలీతరుణమున, తమమాంద్య మును విడచి గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు గడంగ లేని కాలము వృధయగుచుండును. స్వరాజ్యసిద్ధి దూర మగుచుండును. కాంగ్రెసుసంఘము లీ విషయమై శ్రద్ధ బూనుకొలదియు, ప్రజలలో నాత్మశక్తియు, ఆత్మ విశ్వాసమును బలపడుట నిశ్చయము.

కాంగ్రెసు: అనంతరకర్తవ్యము

ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ ముగిసినది. కాంగ్రెసులో నైకమత్య మెట్లు లేటులో గుడిరినది. కాంగ్రెసు వెలుపల గూడ నీ యైకమత్యము ప్రత్యక్షము గావలయును. కాంగ్రెసు నిర్ణయ ముల వలన లాభమున్నను లేకున్నను, వివాద ముల సంతరింపజేయుట కివి తోడ్పడినవి. కాంగ్రెసు నిర్ణయములవలన అహింసాయోధ్యమ వైఖరి మూరెనచుటకు సందియములేదు. గాంధీమహా త్ముడు బోధించిన యున్నత విధియందీ తీర్మాన ములు జారిపోయెనని యూహిం ప వచ్చును. స్వరాజ్యసాధనకు గూడ, కార్యాచరణము ముఖ్య మును సూత్రము సంతగ వాటింప లేదనుబయు అభ్యర్థిముగాదు. కాంగ్రెసు సభలో మరలసమస్క రాజీను దృక్పథ మెక్కుడు ప్రాముఖ్యము బడ సెను. అసహాయ మొకధర్మమును భావము మారి, అసహాయ మొక ఎత్తు అను భావము ప్రాబల్యము పొందెను. శాసన సభాప్రవేశమునకు చోటికొప్ప టయు, ఇయ్యది సహాయనిరాకరణమునకు విరుద్ధము గాదనుటయు, ఇట్టి భావమునకు ఫలితములు. శాస నోల్లంఘనమునకు గాంధీవిధించిన నియమములను తొలగించుటయు మరియొక నిదర్శనము. ఇటు



అనే విదేశీ వస్తువులను విదేశీ వస్తు నిర్మాణమును, ఆమోదించుటకు మార్గము, బ్రీటిషువస్తు బహిష్కారము ప్రత్యేకముగ నిర్దేశించబడినది. ఇంగ్లండుపై పరిపాధించుటయే, తీర్మానోద్దేశము. పరిపాధిని నిర్మాణము విషయమై, దీనియందు పరిపాధిని కట్టుదల గనుపడదు. హిందూదేశము, ఇంగ్లండునందు ఒకప్పుడు ఇతరదేశములలో నెక్కడ సరుకులు చౌకగా దొరకిన నక్కడ కొనుటకు కుతూహలము జూపుటబట్టి, దేశీయవస్తు నిర్మాణమున కన్న ఇంగ్లండుపై ద్వేష మెక్కుడు ప్రాబల్యము గాంచెనని గ్రహించవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడు దేశమును స్వయముగ నడపుట కవకాశము లేకుండుటచే, వెనుకటి రాజకీయ వాసనలుచెక్కి పొంగుట వింతగాదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూవంటి సుప్రసిద్ధనాయకు లిప్పుడు, ఆహింస యందు తమ కన్నులను విశ్వాసము గలుగ లేదని చెబుచువలసి, కలుపుర పూద యము లు మార్పు జేందలేదని గనపించును. అట్టిస్థితిలో భేదాభిప్రాయములు క్రబలటయు, వీనిని సమన్వయముచేయుటకు సహాయనిరాకరణధర్మమును కొంత విడివిడనాడుటయు వింతగాదు. ఇందు, కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణముగ భావించి ప్రాబల్యము టయే, దేశధర్మము. స్వరాజ్యపక్షమువారిదివరకు గావించుటలు, సహాయనిరాకరణపక్షము వారు గూడ వేరొకసంఘమును నెలకొల్పి ప్రాబల్యముల అసర్థదాయక మగును. ఆ కారణముచే, తమిళ సాధనలు కొందరు శాసనసభా బహిష్కారమును కొనసాగించుటకై ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరుచుట పాడిగాదని విన్నవించెదము. స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను ఖండించుచు, వారిమార్గమును మరల ననుకరించుట అసభ్యమగును. తమిళరాష్ట్ర వాయుకులగు రాజగోపాలాచార్యులు గారును తదితరులును, ఇట్టి ప్రతిఘటన ప్రయత్నములను నిరుత్సాహపరచెద రని నమ్మెదము. సహాయనిరాకరణ ధర్మమును కాపాడుట ఎంత యవసరమయినను, కాంగ్రెసు నిర్ణయములను గౌరవించుటయు అంతయవసరమే. కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ననుసరించుటకు, వ్యక్తుల నెవరినయినను మనస్సాక్షి భాధించుచో తలసముగ నుండదగునుగాని, అందుకు వ్యతిరేకముగ కార్యమును పురికొల్పుట భావ్యముగానెరదు. ఇంతివరకును కాంగ్రెసుపై తిరుగుబాటు జరుగుట వలన గలిగిన నష్టములను గమనించుటంటిమి. వీని నెటుల నయినను నివారించుటకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ జరుగుట యవసరమయ్యెను. అది ముగియగనే మరల తిరుగుబాటును పురికొల్పుచో, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు భంగముగలుగును. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ యంతరించిన పిమ్మట, దాని సానమున మరి యొక సంఘము నెలకొల్పుట దుర్లభమగును. కాంగ్రెసు తీర్మానముల నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు దేశ మీ తిరుణమున తన శక్తినిం త ను వినియోగింపవలయును. లేనియెడల భారతీయులు పరిహాసపాత్రులగుదురు. భారతీయులు దేశకారవము నెంతివరకు కాపాడుదురో యని ప్రశంస మెదురు జూచుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు చెరసాలలోనుండ, ప్రజలు తమ ధర్మము నెంతివరకు నిర్వహించిరో యని కనుగొన కుతూహలపడుచున్నది. కాంగ్రెసునందు కొన్ని తీర్మానముల తీర్మానములగీ కరింపబడినవి. వాని నాచరణలో బెట్టుటకు, దేశము లెక్కిత్యాగ సంసిద్ధత జూపవలసియున్నది. అన్నిటి కన్నను, కాంగ్రెసుపక్షముల మధ్య గుడిరిన సఖ్యమును, హిందువుల మహమ్మదీయుల మధ్య గుడిరిన సఖ్యమును బలపరుచుట ముఖ్యవసరమని ఎంతవలయును. నాయకులు తమ శక్తినిం త ను భారభోసి

సంపాదించిన యొకమత్యమునకు భంగము కలిగించుచో, వారి కృషియంతయు బూడిదలో బోసిన వన్నీరగును. అట్టి యనర్థము వాటిల్లకుండుగాక యని కోరెదము. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభలో ఐకమత్యము గూర్చి మరల తలచుటకడ నవసరము లేకుండ, కార్య సాధనల గూర్చి యోచించుటకే కాలమును వినియోగించుట భావ్యము. ఇప్పుడు గుడిరిన సఖ్యము చెడకుండునందునేని, భావ్యభివృద్ధి కనుకూల మార్గముల సరయుటకు, కాకినాడ సభలో నవకాశ మేర్పడును.

ఉన్నాద శరణాలయములు

ఉన్నాద శరణాలయముల 1922 సంవత్సరపు లిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. నివేదికసంవత్సరమున 1287 మంది రోగి లీ శరణాలయములందు నివసించుచుండిరి. గత జనాభాగణాంకము చెప్పురాజకాని లోని పిచ్చివాండ్ర సంఖ్య 8689. శరణాలయములలో తేర్చుకొనిన 1286 మందిలో 997 మంది పురుషులును, 289 మంది స్త్రీలును గలరు. పిచ్చివాండ్రలో, కట్టణములందు పనిజేయువార లధిక సంఖ్యాకులు గలరు. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. కట్టణములలో పనిజేయువారలు అసారోగ్య క్షితులమధ్య నివసించుచుండురు. మంచిగాలిని పీల్చుటకుగాని శుభ్రమగు నీటిని త్రాగుటకుగాని వీరికి అవకాశము దిక్కువ. అంటుబాధ్యములు కట్టణములలో నెల్లప్పుడును వాసము జేయుచుండును. ఇట్టి పరిస్థితులలో కట్టణ వాస్తవ్యులలో నెక్కుడుమందికి మానసికవ్యాధులు ప్రబలమగుట వింతగాదు. ఉన్నాదము దగ్గింకవలయుననిన గ్రామప్రజలకు సరిమగు పాకర్యములను గలిగించుట ముఖ్యము. కట్టణములలోనికి వీరు గుమిగూడ నవసరము గలుగకుండ జూడవలయును. ప్రజలకులేగిన జీవనాధారము లభించిన గాని, వ్యాధుల మూలాంకురము దొలగిపోవు. అధికసమస్యకను, ఆరోగ్యసమస్యకును అవి నాభావసంబంధముగలవు. శరణాలయములలో 82 మంది చనిపోయిరి. 187 మందిని మాత్రము జబ్బుగుదిరినటుల ఎంచి పంపివైదిరి. మొత్తముమీద శరణాలయములలో జరిగిడి చికిత్స ఫలకారి యగుటలేదు. ఇందుకు కారణమేమి? ఉన్నాదము ఏకవ్యాధిగాదు. ఇందు కలువిధములగు యవస్థలుగలవు. వీనినన్నిటిని కలికించి చికిత్సజేయుగల సమర్థులు ప్రస్తుత వైద్యులలో గనపించరు. ప్రస్తుత వైద్యులు శరీరవ్యాధులకు చికిత్స యొనర్చుటకు నేర్పినవారే గాని, మానసికవ్యాధులను కుదుర్చుగలవారు గాక. మానసికవ్యాధులను గుదుర్చుటకు, మున్నుయొక్క వివిధావస్థలను గుర్తెగినవారుండవలయును. యూరపునందు ఉన్నాద శరణాలయములు మానసిక వైద్యాలయము లని పిలువబడుచున్నవి. హిందూదేశమునందుగూడ ఇట్టిచేరును బెట్టవలయు నని నూచించుచున్నారు గాని చేరుమార్చిన లాభమేమి? ఇందుకొరకు ఇంగ్లండునుండి నిపుణులను దెప్పింపవలయు నని రిపోర్టు గోరుచున్నది. కాని, హిందూదేశమునందే, మానసిక చికిత్సజేయగలవారు వెక్కుడు గలరు. రోగనివారణకు, మానసిక చికిత్సయే ప్రధానమని హిందూదేశము గ్రహించి సంతి యధికముగ మరియొక దేశము గ్రహించి యుండలేదు. మును మనస్సును చక్కబఱచిన గాని, ఏరోగమును గుదురదని, దేశీయవైద్యవేత్తలభిప్రాయబడిరి. అట్టితరీ, కేవలమానసిక వ్యాధులకు చికిత్సజేయుటకు వారికి గల సామర్థ్యము వేరొకరి కుండబోదు. ఇంగ్లండునుండి యధికవ్యయముమీద క్రొత్తవైద్యుల దెప్పించుట జబ్బుదండుగ యనుటకు సందియములేదు.

వాయువిమానములు

వాయువిమానములు సామాన్య లకండు బాటులో లేకయున్నవి. వానిని కొని యువయోగించుటకు కొలది రాబడిగల వారికికే క్షిజాలకున్నది. కాని, రూటరు వంటిన యొకవార్తప్రకారము, ఒక్క మనుష్యుడు గూర్చుండుటకు వీలగు విమానములు తయారు జేయబడుచున్నవనియు, వీరి ఖరీదు రెండువందల పౌనులు అసగ మోట రుపైకిలు ఖరీదంత యుండుననియు, దెలియుచున్నది. అట్టితరీ, మోటారుబండ్ల స్థానమును వాయువిమానము లిక నాక్రమించుట వింతగాదు. సామాన్యలందరును వాయువిమానములను కొని వాడుకొనవచ్చును. వాయువిమానమువలన కొన్ని అపాయములున్నను, వేగముగ బోవుట కివి యక్కరకు వచ్చును. భూమిపై నడుచు బాటసారుల కిప్పుటివలె ప్రమాదములందనరవు. విమాననిర్మాణమున సతిత్వరీతముగ సభివృద్ధి గనపించుచున్నది. మానవుడు గూడ వాయు సంచారమునందు విరాగములలో పోటీపడు కాల మరుదెంచినది.

స్థానిక వార్తలు

కనరావరదలసహాయనిధి:—మంభకోణం శ్రీ కంకరాచార్యుల స్వామివారు ఈ నెల 21 నుడురూప్యముల విరాళములిచ్చిరి.

ఆగమనము:—రెంట్సుబోర్డు సభ్యుడగు ఎస్. మాక్ మెకేజి; ఆరోగ్యకాభాధికారి యగు డాక్టరు కె. జి. ముక్త్యగాడ్లు మెట్టపాలెము మొయిలం దీయడం మీసట్టణమున కేరిరి.

జగన్నాథ భక్తసభ:—వై.భి.శా.రీ యాజమాన్యమున ఎన్నుకొనబడినది. కడవిలాసభక్త సభమున 28 వ తేది ఆదివారం సాయంత్రము తిరుకలూరు రామయగారివల్ల పాటకచ్చెరి జరుపబడును.

ఆంధ్రసమాజము, కురుక్షేత్ర (మధురజిల్లా):—ఈసమాజపు ఎనిమిదవ సాంత్వనికోల్పనము కురుక్షేత్రగ్రామము ఈ నెల 22 వ తేది శనివారముజరుగును. మధుర మునిసిపాలింపు అధ్యక్షులగు ఆర్. యాదె, నాయుడుగారు అధ్యక్షులై న హించెదరు. ఈ కందర్పమున ఈ సమాజమువారు రామవారు నాటకమున ప్రకర్షించెదరు.

తపాలాప్రకటన:—సామాన్య కాసన సభ రాష్ట్రీయకాసనసభ నెల 21 వ తేది అధ్యక్షులుగ యున్న వారు వోటరులకు పంపుచున్న పత్రము ఆర్థికాభివృద్ధి అంటింతి పాకటూవలె పంపుచున్నారు. అధ్యక్షులు వోటరులకుపంపు చున్న పత్రము కాబట్టిగ వారినిగొనబడతన. కాని అధ్యక్షులు ఈపత్తము అంతకవర్తకు నిండువార్త స్థానముల అంటింప వలయునని పోస్తుకాస్తకు జనరలు గారు ప్రకటించు చున్నారు.

చెన్నపురి ప్రభుత్వపు రిట్రీండిమెంటు కమిటీ తారు:—కోయంబత్తూరు పందలి వ్యవసాయ కార్యాల విద్యార్థులకవ్యవధుమన్న విద్యార్థి వేతనములను దిద్దుచేసవలయునని ప్రభుత్వమువారికి సలహావచ్చిరి. ఈసలహా ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణముగ ఆమోదించిరి. 6 మంది విద్యార్థుల మాత్రము నెలకు 25 రూప్యములు విద్యార్థి వేతనల కవ్యవధుమన్న చెండ్లు ఇవ్వకుండుటకు తీర్మానించిరి. ఎక్కువారులకు చేరి విద్యార్థులకు రెండు మహమ్మదీయ విద్యార్థికి ఒకటి, కర్నూలు కుటుంబములకు చేరిన వీరివిద్యార్థులకు రెండు, తిరుతగరియందు ప్రభుత్వమున ఉత్తీర్ణుడైన విద్యార్థికి ఒకటి మొత్తము 6 విద్యార్థులకు వేతనము లివ్వబడును. ఇప్పుడు పాఠశాలయందున్న వారు రెండడు చెండ్లు కడపటికరకు పొందెదరు. కొత్తగ చేరుకొనెట్లనే ఈ విద్యార్థులు అనుగ క్రించును.

యూనియను బ్యాంకు నాను 181 దినములవరకు ఆయన క్యూబు బట్టిను ప్రవేశించు పోవుచునే నేరమొద్దిన ననుచు నని గారు యూనియను బ్యాంకు అధికారులపై దెచ్చిన అన్ని యోగమును రాజధాని ప్రధానమంత్రియే గ్రహింపవలెనని ననుచునీ గారు హైకోర్టుకు ఆపిలుబజేసెను. న్యాయమూలము ఆపిలు సంగతి వింది.









# శ్రీ చైతన్య పురిటయు ర్వేదకలాశాల

ప్రథమమున, ఈ కలాశాల 1900-వ సంవత్సరమున స్థాపితము. ఆరవ సంవత్సరము నుండియు, ఈ కలాశాల మద్రాసు శ్రీ కళ్యాణ శాస్త్ర మేల్కొనకేసినను కమిటీవారిచే ననుమతము, ఏదవ 1910-వ సంవత్సరమున కలాశాల కార్యమున నుండుటకై, క్రింది కేసులగు, శ్రీమద్రై వేద్యులకు కందిక దీవి గోపాలాచార్యులు గారు, చాలకాలము, కృష్ణా ప్రయాసల కొద్ది కృష్ణులనుగ, నిర్వహించును 1912 వ సంవత్సరమున, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి కేసు, XXI అక్షరమున, రిజిష్టరు కాలి, శ్రీ చైతన్య పురిటయు ర్వేద ప్రచారణ కథ ప్రారంభమైన పిమ్మట, శ్రీ గోపాలాచార్యులు గారు ఈ కలాశాలను, తమ కృష్ణులపాత్రల బేషధరాలను, అమూల్యవైద్యగ్రంథములు, తదితరములను పెట్టి గ్రంథములు గలిగియున్న పుస్తకభాండాగారమును, ఈ సభవారి కరము చేసి యున్నారు. ఈ కలాశాలకు, శ్రీ గోపాలాచార్యులుగారు ప్రసిద్ధిపాలము, మరి కొందరు ఆయుర్వేద విశారదులును, పాశ్చాత్య వైద్యకాశ్రమమున చాలియేన మరి కొందరును, మిక్కిలి వైద్యులుతో గల మూడు కర్మములకు ఈ కలాశాల యొక్క నంది కలాశాలను నిర్వహించివెచ్చిరి. శ్రీ గోపాలాచార్యులుగారు క్రింది కలాశాలను పిమ్మట, ఈ కలాశాలకు, శ్రీయత దాక్షుల ఆ. లక్ష్మీకవి. వి. పి. యం. వి. పి. యం. గారు మిక్కిలి పాఠ్యము, ఆయుర్వేద ప్రచారణ సభకు మేనేజరు డైరెక్టరు గను, కలాశాలనుబంధమున నుండు ఉచిత వైద్యశాలను సీని యర్ ఫిజిషియన్ గను నియమించుటచేరి.

## వైద్య కర్మము

డాక్టరు యన్. సుబ్బారావులయ్యగారు, యల్. యల్. డి. రిజిస్టరు అక్రింగు చీఫ్ జడ్జి మద్రాసు అధ్యక్షులుగను, కర్. పి. త్యాగరాజుశాస్త్రి, యం. యల్. సి. దివాన్ బహద్దరు గోవింద దాసు చతుర్థులయ్యగారు, యల్. సి. మర్కటం అడు క్యాం కరు, శ్రీరాజాబాబుని వెంకటరంగారావు బహద్దరు, మునగాల బహదూరు, మ. రా. రా. నెతులి చట్టాభిరామరావు వి. పి. రిజిస్టరు కొచ్చికో దివాన్, మున్నగువారు వైద్యకర్మము గుర్తు.

ఈ కలాశాలయందు భారతదేశమునకుల కుల ప్రజలకుల నుండియే గాక, సింహళమునందునుగూడ విద్యార్థులు కచ్చి విద్య కర్మమునందున్నార. ఇట్లు భారతదేశమున కంటికిని ప్రథమస్థాన మునకరించిన దని కంకడేపు వైద్యరాజమహాశ యులచేరిన, యావద్భారత వైద్యకర్మములచేరిన, పొగడ బడి యున్నది. అంతయుగాక, నిది యావద్భారతదేశ యాయు ర్వేద విద్యాసీతమునకు విశిష్టభారతమున అదర్శ కలాశాలగ నేర్పబడుచున్నది.

## ఉద్దేశము

ఈ కలాశాలయందు విద్యార్థులకు ఆయుర్వేద వైద్యవిద్య పాశ్చాత్యవైద్యకర్మములకు చేరిన, కారవిభాగకాశ్రమము, మునగ కేసా భర్తాకాశ్రమము, నివాసము, పిమ్మటను గురించిన కాశ్రమ ము, కృష్ణులయ్య, ముగిసినపిమ్మటను గుర్తిన కాశ్రమము రహి యని కాశ్రమము, కార్యకలాపకాశ్రమము మున్నగు కాశ్రమము లను, పాశ్చాత్య వైద్యకాశ్రమ సాంప్రదాయకముగను ఆయు ర్వేద వైద్యకాశ్రమ సాంప్రదాయకముగను బోధించు చును. మద్రాసు ఆయుర్వేద ప్రచారణ సభవారు, ఈ కలా శాల కలబంధముగ, భారతయుర్వేద వైద్యశాల నొకదానిని, విద్యార్థులు, ఆచరణభాగమున విద్య గలరుటకును, ఆధ్యాత్మిక ర్వేద పూర్వసీతులను కృష్ణులనుగ నావధించు కేయిటకును, భారతయుర్వేద వైద్యశాలయందు ఆ బేషధరము నిర్వహించు టు, బేషధర నిర్వహణ విశిష్టాధికారము మొదలగు విషయములలో, అనుభవము కలగజేసికొనుటకు కేయిటముగ చేసి యున్నారు.

## శ్రీ చీ వి భాగము

ఈ కలాశాలయందు, సంస్కృతకాళి, ఆంధ్రకాళి, ద్రవిడ కాళి అని మూడుభాగములు గలవు. ప్రతిభాగమున నాలుగు కర్మముల కాలము, అంగాయుర్వేద వైద్యకర్మములమీద లక్ష్యముల జములతోడ వైద్యవిద్య అంబుజము. ఈ కర్మము, నిర్ణయ వైద్య సాంప్రదాయమునందు గూడ విద్యార్థులకు, కుండితులను నిర్ణయ వైద్యము, వైద్యకాశ్రమములను బోధించుచున్నాడు.

## విద్యార్థుల యోగ్యత

కర్మముగూడ విద్య సభ్యులకింత గోరువాను, సంస్కృతభాషయందు వ్యాకరణభాషము, నాలుకాంత సాహిత్యము కలవాడును నుండవలయును. అంగభాషయందు కూడ కర్మము కలవాడును నుండవలయును. అంగభాషయందు కూడ కర్మము కలవాడును నుండవలయును. (మీరు 'ఆయుర్వేద భూమి' అను పుస్తకమును అట్లు) ప్రభుత్వ సంస్కృత పాఠశాలల యందు తీర్చులై యోగ్యతాప్రకరముల పొందినవారికి ప్రవేశపరీక్ష జరుపబడును.

ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కాళులయందు చదువగోరు విద్యార్థులు, వారియొక్క మార్కుభాషయందు మంచి భాషాపరిజ్ఞాన ముండ వలయును. పాశ్చాత్యభాషయందు, మూలకాంత పరీక్షయందు తీర్చులై యుండవలయును. పరీక్షకు ప్రవేశపరీక్ష జరుపబడును. మూలకాంత పరీక్షయందు దక్షతమునందు విద్యార్థులకు పరీక్షయందు పొందిన యుగములనుగూడ గూడ ప్రవేశము దొరక గలదు (మీరు భిషగ్యుల అను కలాశాలవిరుదమునకు అర్హులు.)

## పరీక్షయ గ్రంథములు

వైద్యసంబంధ మూడు కాళులయందు నాలుగు కర్మముల కాలము విద్య సభ్యులమీదలయును. నాలుగు కర్మముల కర్మములమీదల పరీక్షగ్రంథములు, పాశ్చాత్యపాఠశాలలయందు విరచించులై విశదములు. వైద్యము గాన నిరచు ప్రాయశ్చు మునీనిని. కాని కర్మముగ విషయములు మాత్రము వాయు మున్నాను.

కర్మము, ద్వితీయ, తరగతులకు నియమించులై పరీక్షయ గ్రంథములను, నియమముల ననుసరించి లక్ష్యములనుగూడ విద్య : భ్యులకించిన పరీక్ష, ద్వితీయ కర్మసామరమున నొక పరీక్ష చేయబడును. ఆ పరీక్షకే కర్మము విద్యకర్మము యనబడును. అంతయు గాక, ద్వితీయకర్మమునందు కలాశాలయందు పాఠకు బోధకులతో గాక, విద్యార్థులు, నిఖిల భారతీయులయ్యెదవలస నుండవలసి యావధాన్యముగ్రంథ జరుగు పరీక్షలకును, బోధకుల యందును

తరువరి, మూడు, నాలుగు, తరగతులకు నియమించులై యుండు పరీక్షయ గ్రంథముల సభ్యులమీద, నాలుగు కర్మసామరమున జరుపబడు పరీక్షయందు తీర్చులై ఆచారము, కలాశాల విరుదములకు 'ఆయుర్వేదభూమి' 'భిషగ్యుల' విరుదములతోడను, కలాశాల ప్రకటనకాళిలను, శ్రీ చైతన్య పురిటయు ర్వేద ప్రచారణసభవారిలకు పొందుట కకాళిము గలగును. ఇందు వెంట, అభిలభారతీ యాయుర్వేద మహామంలివారిచే జరుగుచు పరీక్షయందు తీర్చులై విద్యార్థులకు, మహామంలివారును, ప్రకటనకాళిలముల యోగ్యతాప్రకరములు జరుగుచును.

## పరీక్షలు - నియమములు

ఈ కలాశాలయందు, పరీక్షలు, 'పాఠ్య కరీక్షలు' 'విద్య' 'పరీక్షలు' అని రెండు విధములు. ఈ పరీక్షలను గుర్తి కొంత మైన వానియందుని. మరియు ప్రభుత్వపాఠశాలలలోని 40 కర్మములలోను మూడు కర్మములముల పరీక్షలు జరుగును. విరామాదులు గూడ ప్రభుత్వపాఠశాలలలోని విద్యార్థులను, 'ఆయుర్వేద భూమి' పరీక్షకు విద్యార్థులు ప్రశ్న ప్రకరములకు ప్రశ్న ప్రకరముల చక్కని సంస్కృతభాషయందు వాడుకల యును. భిషగ్యులకర్మము మాత్రము విద్యార్థులు ప్రశ్న ప్రకరములకు తీర్చులై, వారియొక్క మార్కుభాషలో, మధ్యముగ వ్రాయవలయును. అయితే పాశ్చాత్యభాషలో బోధించిన వైద్య కాశ్రమములను పాశ్చాత్యభాషయంతే వ్రాయవలయును.

ప్రతి కర్మ ప్రకరమునకు నియమించులై యుండు మార్కులలో మూడవ భాగమునకు తక్కువ లేకుండ సంపాదించువారి కు పరీక్షయందు కృతార్థులైనవారు కరిగింపబడుదురు.

## జయముందిర విద్యార్థుల సంఖ్య

ఈ కలాశాల ప్రారంభమునందు నేటి వరకును, అదిగా 1900-28 వ సంవత్సరమువరకు, కలాశాలయందు 'ఆయుర్వేద భూమి' విరుదకు పొందినవారు 51 గురు, 'భిషగ్యుల' విరుదమున పొందినవారు 28 గురు, మొత్తము 82 గురు విద్యార్థు లి కలాశాలలో జయముందిరి. 'భిషగ్యుల' విరుదమున బడిన 28 గురు విద్యార్థులలో, 5 గురు మాత్రము 'ద్రవిడకాళి' కు సంబంధించినవారు.

ఈ కలాశాలయందు 'ఆయుర్వేదభూమి' విరుదములకు పొందిన, 51 గురులలో, ఇఖిలభారతీయులయ్యెద మహామంలివారి యావధాన్యముగ్రంథ జరిగిన పరీక్షలలో, 19 మంది విద్యార్థులు 'ఆయుర్వేద విరాధ' 4 గురు, ఆయుర్వేదాచార్య అను పుస్తకములను పొందియున్నారు.

గత సంవత్సరమునకు, కృతార్థులైన యీ ఆయుర్వేద వైద్యులందును ఆసేరుసీమాదుల పర్యంతము అందందు కొందరు సంపాదన వైద్యులుగను, కొందరు వైద్యకాలనిర్వాహకులుగను, కొందరు కృష్ణకర్మవైద్యులుగను, కొందరి కలాశాలయందు సహాయపాఠ్యములుగను బడియుచున్నారు. పరీక్షకు పాశ్చాత్య వైద్యకాశ్రమము సభ్యులమీద కర్మములమీద కేయిటముల పై వారిలై కర్మములమీద కేయిటములకు, కలయనంకరమున కర్మములమీద కేయిటములకు, పరీక్ష ఉత్తములమీద కేయిటములకు బోధించుచున్నాడు.

ప్రకృతిముందు విద్యార్థుల సంఖ్య				
సంవత్సరము	సంస్కృతకాళి	ఆంధ్రకాళి	ద్రవిడకాళి	మొత్తము
1900	2	14	18	34
1901	3	18	5	26
1902	2	0	2	4
మొత్తము	8	2	4	14

ఈ కర్మమున నాల్గవ తరగతులయందును, మొత్తము 66 గురు విద్యార్థులు గలరు. ఇంతయుగాక, రాయపురమునందును ప్రభుత్వ వైద్యపాఠశాలలో కృతార్థులై, శ్రీమద్రై, కళ్యాణ పాఠశాలయందు, యల్, యం, పి, కానల్, యల్, యం, పి, గార్లు కలాశాలయందు ప్రవేశించి ప్రత్యేకముగ కొన్ని విషయములలో, కలాశాలాధ్యక్షులకుల యొద్ద పరీక్ష పొందుచున్నాడు.

మహామంలిపాఠ్యము కవిరాజ గణపాధినేక కవి రత్న వి. పి. యల్. యం. యన్ గారు పంజాబునివాసి యగు ఆయుర్వేదాచార్య మురేంద్ర మోహన్ వి. పి. గారిని ప్రత్యేకముగ వైద్యకాశ్రమమునందు పరీక్షులమీద బంపియున్నారు. ఈ కలాశాలయందు విద్యార్థుల బోధకాశ్రమము మార్చి సంకల్పించి యున్నాడు. పరీక్ష ఇచ్చుట శ్రీయత దాక్షుల ఆచుట లక్ష్యము కలిగి, పి. యం. వి. పి. యం. గారియొద్ద కొంతకాలముండి ఆయుర్వేద వైద్య కాశ్రమములందు గొప్పపరిశ్రమ చేయుటలు గలవలయును.

ఈ కర్మము కలాశాలయందు ప్రవేశించుటకు 250 వరకు ఖాతముల కచ్చియున్నట్లు 26-5-28 ప్రకటిక మైన శ్రీ ప్రకృతి పత్రికయందు గలదు. ఇందునుబట్టి కలిగియుండుటకు విద్యార్థులకు న ఆయుర్వేదమునకుల అభిలష వెల్లడియలచున్నది. అయితే అందరికీ ప్రవేశమునకుటకు ఫలసంకల్పముచేరిన భూభాగములకును చేర్చుకొనలేదు. ఈ సంవత్సరము ప్రవేశించిన విద్యార్థులలో పెట్టుమూడి యన్. యన్. యల్. సి. పరీక్షలమీద వారును ముగ్గురు ఇంటర్మీడియట్ పరీక్ష విస్ఫరవానునూడ గలరు. ద్వితీయవర్గపు విద్యార్థులలోగూడ ముగ్గురు నలుగురు కర్మ మిలివారందరు యన్. యన్. యల్. సి. విద్యార్థులై ఆయుర్యున్నారు.

(1) భారతయుర్వేద వైద్యశాలలు (2) కలాశాలలో విద్యార్థి చేరినవారు (3) కలాశాలలోను బాధ్యులై విరాళము లొస గిన సానిక సంఘములు, పురపాలక సంఘములు జల్లాబోర్డులు యొకొందిస్తేటు మెంటులకు కృష్ణముగ వేరి జగలరు. ఇందు వెంట (4) పాశ్చాత్య వైద్యశాలలందు ఫలములలో భారతయుర్వేద వైద్యశాలలు వెల్లడియుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిన ఫలములగూడ ఈ స్టేటు మెంటులకు కృష్ణముగ వేరి యుచున్నది.

4-5-28 వరకు సహజ మహాచరించిన సానిక సంఘములు పురపాలక సంఘములు జల్లాబోర్డులు

భారతయుర్వేద వైద్యశాలలు వెల్లడియైన ఫలములయొక్క పట్టిక.

బోర్డుపేరు	భారతయుర్వేద వైద్యశాలలు వెల్లడిన ఫలము
1. తాలూకా బోర్డుభీమవరం ...	వీరవాసరము
2. మునిసిపల్ కౌన్సిల్ రాజ ...	మంజువాళి
మహేంద్రవరం ...	పేట రాజమహేంద్రవరము
3. డిటో నేలం ...	నేలము
4. డిటో విశాఖపట్నం ...	విశాఖపట్నము
5. డిటో గుంటూరు ...	గుంటూరు
6. జల్లాబోర్డు కోయంబూరు ...	చెన్నై
7. తాలూకా బోర్డు కోయంబూరు ...	అశ్రవ
8. డిటో డిటో ...	కరికల్
9. డిటో టిప్పరీ ...	సిరపేరీ
10. ,, ప్రొద్దుటూరు ...	కళ్యాణపురము
11. ,, చిదంబరము ...	భువనగిరి
12. ,, కేసరిగాడ్ ...	కేసరిగాడ్
13. ,, వట్టుకోలై ...	పేదాత్తురీ
14. ,, రామకాడ్ ...	రామకాడ్
15. ,, రాణిపేట ...	రాణిపేట *
16. ,, వదనపల్లి ...	పేకేర్ *
17. ,, నాగపట్టణము ...	నలికాలము *
18. ,, కానలి ...	కలిగిరి
19. మునిసిపల్ కౌన్సిల్ కోయం ...	కోయంబూరు
20. ,, తిరువనాపల్లి ...	తిరువనాపల్లి *
21. ,, కళ్యాణ ...	కళ్యాణ





[illegible]

# అమృతాంజనము

## మోహిని తైలము

స్త్రీ పురుషులకు వాడుటకు మోగ్యమైనది. మొదలను, కంటికి చూడ నిచ్చి, ముండుల మోహలాభములకు ప్రాశస్త్యము కలుగునట్లు చేయును.

## దంత చూర్ణము

చుండ్రుపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము. అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది. శక్తిని దబ్బి 1-కి 0-2-0; దబ్బ 1-కి 1-2-0.

## తామర తైలము

తామర, తీట, మరద మొదలగువాటికి మంచిమందు. చాల మంచిమందుతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచింది. వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము వెల 0-6-0.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

## చుహా భృగుసంహిత

ఇది యొక గొప్ప శాస్త్ర గ్రంథము. మహర్షులచే వ్రాయబడినది. దీనియందు ప్రతిమానవుని యొక్క జాతకమును అమూల్యముగా చక్కముతోనూడ వ్రాయబడియున్నది. జన్మకాలము, తారీఖు, జననకాల ఘడియలు జాతకమందలి మామకంపిర యెడల, కావలసినవారికి వి. వి. గా పంపించెదను, శ్లోకములు తెలుగు అర్థంతో సహా వ్రాయబడును 2-0-0 అగును అర్థం అవసరము లేని వారికి 2-0-0 మాత్రము. 8512

ఆశ్చర్య వేంకటేశాస్త్రి, 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపొస్త, గోదావరిజిల్లా.

## హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0  
మొదటి వాచకం 0-6-0  
హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0.  
తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన నులభశైలిని వ్రాయబడినవి.  
తరాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.  
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,  
నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

## పాలసుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సవామనములు, మేహ పాడలు, తుచ్ఛలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.  
20 రు॥ డబ్బి 1-4-0 వి. వి. 0-8-0  
కూష్మాండలేహ్యము.  
అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్లతీర, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని వారింనును.  
చాలును. 20 రు॥ డబ్బి 1-4-0 2 డ॥ వి. వి. 0-8-0.  
పి. శి. వ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,  
851-4) పెరిశే—పెల్లూరుజిల్లా.

## ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

185, మాంటు రోడ్డు - మదరాసు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

## నిర్ధమకరధ్వజ

(బైవ జ్యరత్న వల్లి 920 పుట)

నిర్ధమముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయబౌద్ధములకు పుట్టినిల్లు.

ఇది ఆయుర్వేదబౌద్ధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది.

ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కిస్తూరి, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి.

పై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్ధమముగ మాచే తయారుచేయబడియున్నది.

శ్లో॥ స్వేచ్ఛాహరవిహరోః నకవాచిద్విపద్యతే । మేధాయః కాంతిజననః కామోద్ధీపన కృత్యహరః॥

బుద్ధిని, ఆయుర్ధాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంతి నిచ్చును, హెచ్చుగ ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్ధీపనము గలిగించును.

అతిమూత్రము, క్షయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతు క్షయకరము లగువ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము.

ఉపయోగించు విధానము మందులో బహుబడును. వెల 25 మాత్రలు రూ॥ 5-0-0.

వసూలైన మూలధనము రూ॥ 1,12,925

మోసపు మందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదే మోస్తరుగాచేయుచుండుట వలనను మోసపోకుడు.

వజ్రము:—ఎమ్. ఎస్. భాష్యం ఎన్వైరు, తపాలవెట్టె నెంబరు 689, బొంబాయి.

మెనర్సు డాక్టర్ అండ్ కో., 260, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.